

Edukační proces - zásady, metody, formy

Didaktické zásady

Didaktické zásady jsou všeobecné požadavky, které v soulase s cíli výchovy a vzdělávání a v soulase se zákonitostmi vyučovacího procesu určují charakter vyučování.

Zásada názornosti, přiměřenosti, soustavnosti, trvalosti, uvědomělosti a aktivity žáků, zásada individuálního přístupu k žákům, zásada spojení teorie s praxí.

Metody

Metody prevence - primární, sekundární, terciární

Výzkumné metody - pozorování, škálování, dotazník, rozhovor, experiment

Speciálněpedagogické metody - reedukace, kompenzace, rehabilitace

Termíny - metody

Výuková metoda je cesta po níž jde učitel se žákem, aby dosáhl vyučovacího cíle.

Metodologie je nauka o metodách a jejich využití.

Metodika je soubor použitých metod a postupů.

Metody používané v rámci vyučovacího procesu

Motivační - úvodní (motivační vyprávění, motivační rozhovor, demonstrace), průběžné (orientační otázky, aktualizace učiva, následná demonstrace)

Expoziční -

metody přímého přenosu poznatků, monologické, vyprávění, popis, instruktáž

metody zprostředkovaného přenosu poznatků

Metody demonstrační ve struktuře vnímání, zpracování vnímaného materiálu, metoda dlouhodobého pozorování

Metody pracovní - nácvik dovedností a návyků, praktická práce, manipulační práce, veřejně prospěšné práce

Dramatické metody - těží z dětské hry, dramatizace textů

Metody používané v rámci vyučovacího procesu

Metody fixační - zaměřené na opakování a procvičování učiva, metody opakování vědomostí - metoda otázek a odpovědí, demonstrace, samostatné práce s textem, pětiminutovky, domácí práce.

Metody nácviku dovedností, motorický nácvik, **nápodoba** (je vhodná pro těžší stupně MP, stejně tak **dril**-mechanické opakování bez uvědomělé aktivity žáka).

Metody používané v rámci vyučovacího procesu

Metody diagnostické - pozorování

Metody klasifikační - hodnocení žáka,
komplexnost, analýza žákovských prací,
písemné práce, didaktické testy

Vzdělávací (edukační) proces

- ▶ Vzdělávací proces představuje složitý systém.

ČINNOST UČITELE

ČINNOST ŽÁKA

vyučování

učení

VÝUKA

Vyučovací proces

CÍL vyučovacího procesu, proč to sděluji

OBSAH - co chci sdělit

ZÁSADY - sděluji prostřednictvím didaktických zákonů, které platí obecně

- zásada názornosti
- zásada individuálního přístupu (atd.)

Vyučovací proces

FORMA - jak si skupinu zorganizují (frontálně, skupinově)

METODA - nejkonkrétnější (co nejsrozumitelnější postup pro určitou skupinu)

POMŮCKY, PROSTŘEDKY - co potřebují

Výukové metody

Výukovou metodu chápeme jako uspořádaný systém vyučovacích činností učitele a učebních aktivit žáků, které směřují k dosažení výchovně vzdělávacích cílů.

Čím jasněji a přesněji je vymezen cíl výuky, tím lépe mohou být zvoleny metody k jeho naplnění.

Vyučovací forma

Vyučovací forma (organizační forma výuky) je chápána jako vnější stránka vyučovacích metod a uspořádání výuky v určité vzdělávací instituci.

Základní vyučovací forma je vyučovací hodina.

Vyučovací jednotka - není dodržen limit 45 minut, vyučovací blok, exkurze, vycházka, výlet.

Typy vyučovacích hodin

Hodina výkladu nového učiva

Hodina opakování a fixace učiva

Hodina hodnocení žáka

Kombinovaná hodina